

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar angående betänkandet “Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning”, SOU 2020:27

Statens historiska museer (SHM) har tagit del av det rubricerade betänkandet. SHM stödjer utredningens analys av minoritetspolitikens situation angående vikten av långsiktighet och behov av samordning, utveckling och uppföljning, och lämnar härmed följande kommentarer om ett urval av utredningens olika förslag.

Utredningen föreslår att flytta uppdraget som samordnande och uppföljande myndighet för judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt respektive minoritetsspråk till Institutet för språk och folkminnen (Isof) från Länsstyrelsen i Stockholms län (8.3.4), och att Sametingets roll ska vara att bevaka frågor om samiska rättigheter och det samiska språkets utveckling inom minoritetspolitiken samt att verka för ökad kunskap om och förståelse för samer och samiska rättigheter (8.4, 8.5.5). SHM stödjer dessa förslag och vill framhålla att Isof är ytterligare lämpat för det föreslagna uppdraget än vad som framkommer i utredningen där framför allt Isofs arbete med minoritetsrättigheter och nationella minoritetsspråk lyfts. SHM vill särskilt lyfta fram att Isof även arbetar med kulturhistorisk kunskapsuppbyggnad, forskning och kunskapsspridning kring de nationella minoriteterna, bland annat med utgångspunkt i material som finns i Isofs arkivsamlingar. Detta är av betydelse inte minst för utredningens förslag att Isof ska verka för ökad kunskap om och förståelse för judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar och deras rättigheter (8.5.5).

Angående stycke 8.5.5, att Isof och Sametinget även ska verka för ökad kunskap och förståelse för minoriteterna och deras rättigheter, instämmer SHM i utredningens mening att dessa myndigheter inte ensamma kan bidra till detta. Kunskapshöjning och arbete för ökad förståelse, samt för att motverka negativa attityder mot och fördomar om de aktuella grupperna, måste ses i ett större perspektiv där även andra aktörer är involverade och bidrar, till exempel inom utbildningssektorn.

SHM delar bedömningen att uppföljningssystemet behöver utvecklas om syftet med uppföljningen ska kunna förverkligas (6.5.1). Av de förslag som läggs fram i betänkandet vill SHM särskilt understryka förtydligandet av minoritetspolitiken genom delmål (6.6.1). Det behöver vara tydligt vad som ska uppnås och formulerat så att uppföljning är möjlig och det går att utforma ett adekvat system.

Utökade och förändrade uppdrag som svarar mot regeringens ambition om bättre samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken kräver resursförstärkningar, vilket utredningen föreslår för Isof och i viss mån även för Sametinget (9.5.1–2, 9.6.2–3). Förslag till finansiering ges (9.6.4). Utredningen påpekar också att uppföljningen inom minoritetspolitiken idag är underfinansierad och anslag ej har höjts (sid. 278 i 9.6.4). SHM vill betona betydelsen av långsiktighet i arbetet med minoritetspolitiken och att den aspekten tas i beaktande.

Beslut i detta ärende har fattats av överintendenten Maria Jansén efter föredragning av forskaren Lotta Fernstål. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Kent Andersson och utredaren Jan Turtinen deltagit.

Maria Jansén
Överintendent
Statens historiska museer